

**Από το σεισμό της Σκάρφειας (426 π.χ) στο σεισμό του 1978 στη Θεσσαλονίκη:
Πως οι ιστορικές και αρχαιολογικές πληροφορίες διαμορφώνουν τη σύγχρονη
σεισμολογική γνώση.**

Από

Κωνσταντίνο Παπαζάχο, Εργαστήριο Γεωφυσικής, Τμήμα Γεωλογίας, ΑΠΘ.

Η Σεισμολογία γεννήθηκε πολύ πριν την εποχή της σύγχρονης σεισμομετρίας, δηλαδή, πολύ πριν την εποχή που ο άνθρωπος ασχολήθηκε με την παρατήρηση και λήψη μετρήσεων πάνω στα σειсмоγράμματα (δηλαδή στις καταγραφές σεισμικών κινήσεων από τους σειсмоγράφους). Για δεκάδες αιώνες η Σεισμολογία βασίστηκε στις μακροσεισμικές παρατηρήσεις, δηλαδή, στην απευθείας παρατήρηση και εμπειρική εκτίμηση των αποτελεσμάτων των σεισμών στο δομημένο και φυσικό περιβάλλον. Για αυτά τα αποτελέσματα, κυρίαρχο ρόλο έπαιξαν οι σχετικές ιστορικές και αρχαιολογικές πληροφορίες, οι οποίες έδωσαν πολύτιμα στοιχεία για τη χωρική και χρονική κατανομή των σεισμών, αλλά και για την κατανόηση των γεωδυναμικών διαδικασιών που σχετίζονται με τους σεισμούς.

Η ομιλία θα παρουσιάσει μια ανασκόπηση της συνεισφοράς των αρχαιολογικών ευρημάτων, αλλά και των γραπτών αρχαίων και ιστορικών κειμένων, στην ανάπτυξη της Μακροσεισμικής Σεισμολογίας. Θα περιγραφεί η σταδιακή εισαγωγή της έννοιας της μακροσεισμικής έντασης και των σχετικών κλιμάκων, αλλά και ο τρόπος που ιστορικές – αρχαιολογικές πληροφορίες αξιοποιήθηκαν από τη σύγχρονη Σεισμολογία. Θα αναδειχθεί με παραδείγματα από τον Ελληνικό, αλλά και το διεθνή χώρο, η σημασία της αξιοποίησης αυτών των πληροφοριών και θα δειχθεί πως το διαθέσιμο ιστορικό – αρχαιολογικό υλικό μπορεί να προσφέρει πολύτιμα στοιχεία ακόμα και για ειδικά σεισμολογικά προβλήματα, με ειδικότερη αναφορά στη σεισμική ιστορία της Θεσσαλονίκης.